

FÜÜSIKAOLÜMPIAADI KOOLIVOOR
LAHENDUSED 9. KLASSILE

1. (6p)

Poiss teeb tööd $A = F s = 20N \times 1m = 20 J$. (2p)

Potentsiaalne energia $E_p = mgh = 0,5kg \times 10m/s^2 \times 1m = 5J$. (2p)

Kineetiline energia on $E_k = A - E_p = 20J - 5J = 15 J$. (2p)

2. (6p)

$v_j = 8 \text{ km/h}$ $v = s/t$ rongi kiirus ratturi suhtes $20m/s = 72km/h$ (2p)

$s = 120m$ Võimalikud variandid: 1) rong ja jalgrattur liiguvad samas suunas
 $t = 6s$ rongi kiirus $v_r = v + v_j = 72 + 8 = 80 \text{ km/h}$ (2p)

Leida v_r 2) rong ja jalgrattur liiguvad vastassuunas
rongi kiirus $v_r = v - v_j = 72 - 8 = 64 \text{ km/h}$ (2p)

3. (8p)

Arvestame, et kogu energia, mis eraldub plii jahtumisel tahkumistemperatuurini, tahkumisel ja jahtumisel 0°C -ni kulub sulamistemperatuuril oleva jää sulatamiseks.

$$Q_1 = c_{pb} m_{pb} \Delta t_1 ;$$

$$Q_2 = \lambda_{pb} m_{pb} ;$$

$$Q_3 = c_{pb} m_{pb} \Delta t_2 ;$$

$$Q_4 = \lambda_j m_j ;$$

$$Q_1 + Q_2 + Q_3 + Q_4 = 0; \quad c_{pb} m_{pb} \Delta t_1 + \lambda_{pb} m_{pb} + c_{pb} m_{pb} \Delta t_2 = - \lambda_j m_j ;$$

$$m_{pb} (c_{pb} \Delta t_1 + \lambda_{pb} + c_{pb} \Delta t_2) = - \lambda_j m_j ; \quad m_{pb} = - \lambda_j m_j / (c_{pb} \Delta t_1 + \lambda_{pb} + c_{pb} \Delta t_2); \quad m_{pb} = \underline{1,16 \text{ kg}}$$

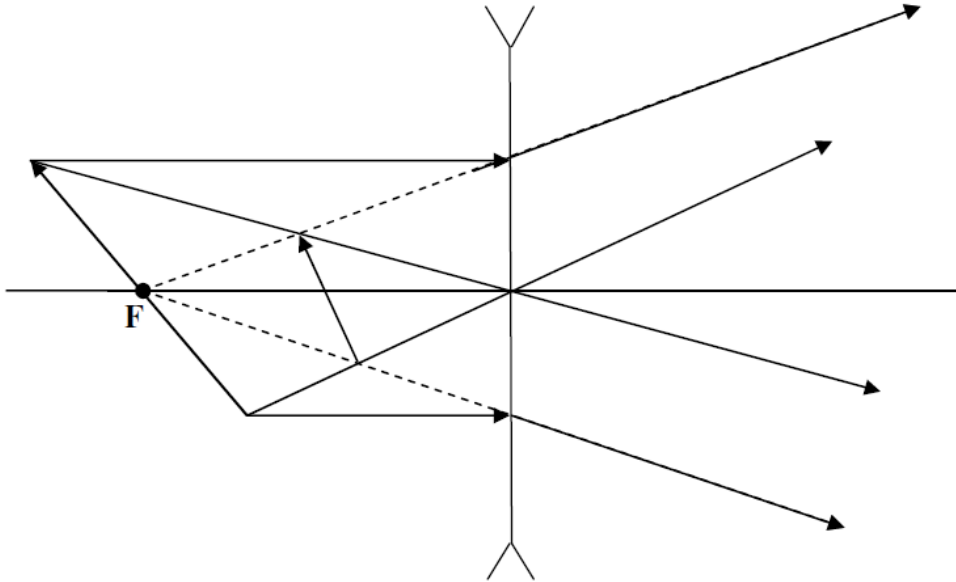
4. (10p)

$A = S \times g \times h^2 (\rho_o - \rho)^2 / 2 \rho_o$, kus ρ_o on vee tihedus ja ρ jää tihedus. $A = 8J$

PIKEMALT: 1) Archimedese seadusest : vee all on jääst 36 cm: $h_1 = \rho \times h / \rho_o$ /4p/; 2) Töö võrdub keskmise jõud, millega surume jää 2 cm alla (h_3), korrutada järele jäänud 0,04 meetriga.

$A = \rho_o \times S \times h_3 \times g \times (h - h_1) / 6p/$, $A = 1000 \times 1 \times 0,02 \times 10 \times 0,04 = 8 J$,   kui vastus on õige

5. (10p)

Kuna keha ei ole risti optilise peateljega, tuleb kujutise leidmiseks leida noolekese otspunktide kujutised ja siis need joonega ühendada. **(1p)**

Optilise peateljega paralleelne kiir hajub nii, et tema pikendus läbib peafookust F. (selgitus **1 p**, kiired joonisel **2p**)

Läätse keskpunkti läbiv kiir ei muuda oma suunda. (selgitus **1 p**, kiired joonisel **2p**)

Kujutis on päripidine, vähendatud ja näiv. **(3p)**